

ด่วนมาก

ที่ กต ๑๐๐๒/๑๐๔๘

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๓ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง รายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๔๓๐๑ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review

กระทรวงการต่างประเทศขอเสนอรายงานความคืบหน้าในการจัดทำและนำเสนอรายงานประเทศภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีโปรดทราบและให้ความเห็นชอบกับการจัดส่งรายงานดังกล่าวให้กับสหประชาชาติ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศแล้ว

กระทรวงการต่างประเทศ ขอเรียน ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำและนำเสนอรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของประเทศไทยภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ และมอบหมายส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้มีความร่วมมือกับกระทรวงการต่างประเทศในการสนับสนุนข้อมูล พร้อมทั้งรายงานสถานะล่าสุด รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนของไทยที่อยู่ในความสนใจของประชาคมระหว่างประเทศเพื่อประโยชน์ในการเตรียมคำชี้แจงในช่วงการนำเสนอรายงาน ตามหนังสือที่อ้างถึง

๑.๒ ภายหลังจากที่กระทรวงการต่างประเทศได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงาน UPR พร้อมคณะอนุกรรมการอีก ๒ คณะ เพื่อทำหน้าที่ยกร่างและดำเนินการกระบวนการรับฟังความเห็นจากภาคประชาชน กระทรวงการต่างประเทศได้เริ่มยกร่างรายงาน UPR โดยผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน โดยในช่วงก่อนการยกร่าง กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการหารือกลุ่มย่อยระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องจำนวน ๑๔ ครั้งเมื่อช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล

/ เกี่ยวกับ ...

เกี่ยวกับเนื้อหาที่ควรปรากฏอยู่ในรายงาน และหลังการจัดทำร่างแรก กระทรวงการต่างประเทศได้ร่วมกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม จัดเวทีรับฟังความเห็นของภาคประชาชนต่อร่างรายงาน UPR ของไทยในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศจำนวน ๕ ครั้ง และได้นำความเห็นและข้อเสนอแนะที่ได้รับมาปรับปรุงร่างรายงานจนเป็นร่างสุดท้าย และนำเสนอร่างรายงานให้ที่ประชุมคณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประเทศภายใต้กลไก UPR พิจารณาและให้ความเห็นชอบต่อร่างรายงานดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๔ ดังร่างรายงานปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๑.๓ รายงาน UPR ของไทยมีความยาว 20 หน้าตามที่สหประชาชาติกำหนดครอบคลุมสิทธิต่าง ๆ ทั้งสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สิทธิด้านการพัฒนาและการขจัดความยากจน และสิทธิของกลุ่มเฉพาะต่าง ๆ ได้แก่ เด็ก สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ กลุ่มชาติพันธุ์ แรงงานโยกย้ายถิ่นฐาน ผู้หนีภัยการสู้รบ และปัญหาการค้ามนุษย์ โดยมุ่งให้รายงานมีเนื้อหาที่สมดุล สะท้อนความสำเร็จ ความก้าวหน้า และความท้าทาย และตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง เพื่อแสดงให้เห็นประชาคมระหว่างประเทศตระหนักถึงความจริงจังของไทยในการยอมรับปัญหาที่จะต้องเพิ่มความพยายามในการแก้ไข และความมุ่งมั่นของไทยที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน

๑.๔ รายงาน UPR ฉบับนี้ สามารถนำมาใช้ติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาสิทธิมนุษยชนภายในประเทศได้ต่อไป รวมทั้งยังอาจนำมาใช้เป็นแนวทางสนับสนุนการจัดทำนโยบายด้านสังคมของรัฐบาลชุดใด ๆ เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนได้ด้วย

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ ประเทศไทยมีกำหนดต้องส่งรายงานดังกล่าวให้กับสหประชาชาติภายในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพื่อให้สหประชาชาติแปลเป็นภาษาทางการของสหประชาชาติทั้ง ๖ ภาษาให้ทันวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นวันที่คณะผู้แทนไทยจะต้องนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมคณะทำงาน UPR สมัยที่ ๑๒ ที่นครเจนีวา ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องให้คณะรัฐมนตรีรับทราบเกี่ยวกับการจัดทำรายงาน UPR ของไทย และเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศจัดส่งรายงานดังกล่าวให้กับสหประชาชาติได้ทันตามเวลาที่กำหนด การส่งรายงานล่าช้ากว่าที่กำหนดจะทำให้ประเทศไทยเสียภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือในสายตาของประชาคมระหว่างประเทศ ซึ่งขณะนี้สหประชาชาติได้มีหนังสือเตือนมายังประเทศที่จะเข้าสู่กระบวนการทบทวนในการประชุมคณะทำงาน UPR ครั้งที่ ๑๒ รวมทั้งไทย ให้ส่งรายงานภายในเวลาที่กำหนดด้วยแล้ว

๒.๒ ร่างรายงาน UPR ฉบับนี้ ได้รับการยกย่องภายใต้การดำเนินการของรัฐบาลชุดปัจจุบัน และได้สะท้อนผลการดำเนินงานของรัฐบาลในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของประชาชนไว้ในหลายส่วนของรายงาน คณะรัฐมนตรีชุดนี้จึงควรที่จะได้รับทราบและให้ความเห็นชอบต่อร่างรายงาน

๒.๓ รายงาน UPR จะไม่มีผลผูกพันใดๆ ต่อคณะรัฐมนตรีชุดต่อไป เพราะเป็นเพียงรายงานการประเมินตนเองเกี่ยวกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภาพรวมของ

ประเทศในช่วงที่ผ่านมา และการแสดงเจตนารมณ์ที่จะพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังเป็นความท้าทายให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งรัฐบาลชุดต่อไปจะนำมาปฏิบัติหรือไม่นั้น จะขึ้นอยู่กับดุลพินิจและนโยบายของรัฐบาลชุดนั้นเป็นสำคัญ

๓. การดำเนินการต่อไป

๓.๑ ภายหลังจากที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศจัดส่งรายงานประเทศภายใต้กลไก UPR ให้กับสหประชาชาติแล้ว กระทรวงการต่างประเทศจะจัดทำคำแปลร่างรายงานฉบับภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับฉบับภาษาไทยเพื่อส่งให้สหประชาชาติภายในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ต่อไป

๓.๒ กระทรวงการต่างประเทศร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดเตรียมคำชี้แจงในประเด็นต่างๆ ที่คาดว่าไทยจะถูกซักถามในช่วงการนำเสนอรายงานประเทศต่อที่ประชุมคณะทำงาน UPR สมัยที่ ๑๒ และจัดเตรียมแนวทางการนำเสนอรายงานต่อที่ประชุมในวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาบริบทของประเทศไทยรวมทั้งนโยบายของรัฐบาลชุดใหม่ประกอบการนำเสนอรายงานด้วย

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

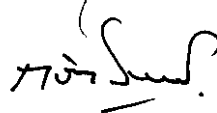
กระทรวงการต่างประเทศจึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีใน ๒ ประเด็น ดังนี้

๔.๑ รับทราบเกี่ยวกับความคืบหน้าของกระบวนการจัดทำและนำเสนอรายงาน UPR ของไทย

๔.๒ เห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศจัดส่งรายงาน UPR ให้กับสหประชาชาติภายในวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ตามที่สหประชาชาติกำหนด โดยให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำคำแปลฉบับภาษาอังกฤษของรายงานประเทศให้สอดคล้องกับฉบับภาษาไทยเพื่อส่งให้สหประชาชาติต่อไปโดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๒๔๖

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔